

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA

Inovovaný školský vzdelávací program Šibalko Inovovaný učebný plán

Náboženská výchova	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Spolu
Štátny vzdelávací program	1	1	1	1	4
Školský vzdelávací program	0	0	0	0	0
Spolu	0	0	0	0	4

1. Charakteristika predmetu

Predmet náboženská výchova/náboženstvo v primárnom vzdelávaní podporuje základné predpoklady kresťanských životných postojov a konania žiakov. Rozvíja duchovný svet detí, umožňuje im prostredníctvom biblických príbehov poznávať Trojjediného Boha, Božiu Matku Máriu a svätých. Poznatky, ktoré získavajú žiaci v tomto období, sú predpokladom pre otvorenie sa životu s Ježišom Kristom aj prostredníctvom prijatia sviatosti Eucharistie. Na podklade Božích prikázaní ich učí rozlišovať dobro od zla. Náboženská výchova/náboženstvo v nich rozvíja komunikačné zručnosti, otvára ich chápaniu okolitého sveta a vďačnosti za prijaté dary. Ovplyvňuje hodnotovú orientáciu žiakov, ktorá im pomáha byť prospešnými rodine, spoločnosti a Cirkvi.

2. Ciele predmetu

Žiaci

- získajú vedomie jedinečnosti a neopakovateľnosti človeka ako originálneho Božieho stvorenia,
- nadobudnú základné vedomosti o existencii a pôsobení Boha podľa učenia Katolíckej cirkvi,
- získajú vedomosti o živote Panny Márie a svätých, ktoré sú predpokladom náležitej úcty k nim,
- získajú vedomosti o vzniku a účinkovaní Cirkvi v dejinách i v dnešnom svete,
- zorientujú sa v morálnych hodnotách, ktoré sú postavené na Desatore,
- nadobudnú vhodné komunikačné zručnosti k vyjadrovaniu vlastných myšlienok a citov,
- získajú spôsobilosť pre pravidelnú modlitbu, rozlišovanie dobra od zla, voľbu dobra pre seba i iných.

3. Témy, tematické celky

1. ročník

Tematické celky: Som na svete z lásky

Rodina – ohnisko lásky Dar

lásky

Moc života a lásky

Spoločenstvo lásky

Ročníková téma: CESTA LÁSKY

Dieťa charakterizuje túžba po prijatí, ktorá je umocnená vstupom do nového prostredia školy. Základná potreba byť prijímaný a milovaný ho stimuluje k spoznávaniu okolitého sveta, nad ktorým dieťa dokáže žasnúť. Dieťa v úžase objavuje krásu a jedinečnosť seba a sveta. Úžas vedie dieťa k vnútornej radosi. Vychovávať k úžasu, k schopnosti čudovať sa nad vecami, prebúdzajú v dieťati schopnosť transcendentovať viditeľný svet do duchovnej sféry. Ročníková téma zameraná na cestu lásky umožňuje dieťaťu spoznávať starostlivého Boha, ktorý miluje ľudí. Pre jeho správnu predstavu Boha ako aj vzťah k nemu sú dôležité všetky ľudské vzťahy. Práve cez ne sa dieťa učí prijímať Božiu lásku a odpovedať na ňu.

Ročníkový symbol: SRDCE

Ročníkový cieľ: Spoznávať lásku milujúceho Boha Otca k svetu a človeku. Vytvárať si pozitívny vzťah k Bohu, ľuďom a svetu. Osvojiť si vonkajšie prejavy lásky.

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre vzdelávací predmet Náboženská výchova

2.ročník

Tematické celky: Boh mi dôveruje

Dôverujem Bohu Dôvera v
rodine Dôverujeme si navzájom
Desatoro – pozvanie k slobode a k dôvere
Pozvanie na hostinu

Ročníková téma: CESTA DÔVERY

Dieťa si v škole vytvára zázemie v spoločnosti rovesníkov, čo mu dodáva pocit istoty. Istota v seba, v milujúcich ľudí je potrebná na jeho ďalšie rozvíjanie. Schopnosť otvárať sa Bohu a ľuďom sa prejavuje pozitívnym vnímaním seba. Naučiť sa dôverovať je predpoklad viery. Schopnosť prejavovať dôveru Bohu, ktorý ho miluje sa zakladá na osobnej skúsenosti dôvery v človeka, ktorý stelesňuje pocit bezpečia. Jadrom vývoja viery sú príbehy, pomocou nich dieťa Boha spoznáva a zažíva. Nachádza bezpečnosť v koncepte Boha, ktorému možno úplne dôverovať a ktorý je ochotný odpustiť.

Ročníkový symbol: SVETLO

Ročníkový cieľ: Spoznávať základné pravidlá komunikácie s Bohom a vzájomného spolunažívania s ľuďmi, vyplývajúce z Božieho zákona. Rozvíjať schopnosť života v spoločenstve na základe vzájomnej dôvery. Budovať postoj dôvery k Bohu. Pestovať návyk postojov otvorenosti pre dôverný vzťah s Bohom. a s človekom.

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre vzdelávací predmet Náboženská výchova.

3.ročník

Tematické celky: Veriť Bohu

Ježiš uzdravuje Ježiš nám
odpúšťa
Ježiš nás oslobodzuje
Ježiš nás pozýva na hostinu

Ročníková téma: CESTA VIERY

Základná škola s materskou školou Trnovec nad Váhom 302

Ročníková téma Cesta viery vystihuje sled postupnosti duchovného dozrievania dieťaťa. Dieťa, ktoré si je vedomé, že je milované, je schopné dôverovať a veriť tomu, kto ho miluje. V prítomnosti milujúcej osoby si dieťa dokáže uvedomiť (uznať) aj svoje nedostatky a chyby a pracovať na ich odstraňovaní. V duchovnom rozmere sa táto schopnosť prejavuje základmi viery v Boha, v ktorej nachádza odpovede na otázky, ktoré presahujú rozumové poznávanie človeka.

Tento neviditeľný Boh sa stal pre nás viditeľným v Ježišovi Kristovi. V rámci prípravy na sviatosť zmierenia vedíme dieťa k posudzovaniu vlastných činov. Porovnávaním vlastného života dieťaťa a jeho vlastných reakcií s reakciami Ježiša voči ľuďom a udalostiam si prehľbuje vzťah k Ježišovi, ktorého môže s vierou a láskou prijať do svojho života v Eucharistii.

Ročníkový symbol: STROM

Ročníkový cieľ: Spoznávať cestu viery v trojjedinného Boha. Vnímať Božiu blízkosť prostredníctvom budovania osobného vzťahu k Ježišovi Kristovi. Vnímať sviatosť zmierenia a Eucharistiu ako dar a posilu pre každodenný život. Rozvíjať postoj viery v trojjedinného Boha prijatím poznania k spoločnému životu v spoločenstve veriacich.

4.ročník

Tematické celky: Cesta nádeje
Biblia – slovo o nádeji Nádej
presahujúca smrť Svedectvo
nádeje
Prameň nádeje

Ročníková téma: POZNANIE NÁDEJE

Dieťa objavuje prostredníctvom viery rozmer nádeje. Táto v ňom prehľbuje a rozvíja dôveru, ktorá mu umožňuje dôverovať sebe, ľuďom a Bohu. Nádej otvára dieťaťu dvere do sveta. Na jednej strane sa stáva nezávislé a na druhej pociťuje potrebu spoločenstva. Svoj spoločenský rozmer rozvíja v upevňovaní vzťahov medzi jednotlivcami ale aj spoločenstvom. Potreba spoločenstva je veľmi silná, prejavuje sa túžbou začleniť sa. Uvedomuje si potrebu spoločenstva s ľuďmi a s Bohom. Učí sa počúvať druhých, učí sa zriekať pre iných. Dokáže vnímať dobro, ktoré ho presahuje, čím rozvíja pozitívny postoj k životu. Tento neviditeľný Boh sa stal pre nás viditeľným v Ježišovi Kristovi. V rámci prípravy na sviatosť zmierenia vedíme dieťa k posudzovaniu vlastných činov. Porovnávaním vlastného života dieťaťa a jeho vlastných reakcií s reakciami Ježiša voči ľuďom a udalostiam si prehľbuje vzťah k Ježišovi, ktorého môže s vierou a láskou prijať do svojho života v Eucharistii.

Ročníkový symbol: LOŽ

Ročníkový cieľ: Spoznávať dôvody kresťanskej nádeje. Oceniť potrebu nádeje pre osobný život. Formovať postoj nádeje ako základný predpoklad zmysluplného života.

4. Požiadavky na výstup

1. ročník

1. téma: SOM NA SVETE Z LÁSKY

Kľúčové pojmy: jedinečnosť, schopnosti, rodina, svet, dobro, zlo

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Popísať a zhodnotiť vlastnosti, ktorými sa líši od ostatných. Na základe pozorovania

Základná škola s materskou školou Trnovec nad Váhom 302

vzťahov v okolí uviesť príklad potreby lásky. Na príklade rozlíšiť využívanie svojich schopností na konanie dobra alebo zla.

Afektívny cieľ: Uvedomiť si vlastnú jedinečnosť. Oceniť lásku rodičov k deťom. Uvedomiť si prejav lásky Boha k človeku v jeho stvorenstve.

Psychomotorický cieľ: Osvojiť si návyk verbálneho poďakovania za prejav lásky. Identifikovať sa s človekom (vzorom), ktorý koná dobro. Formovať návyk rozlišovania dobra a zla v konkrétnych situáciách. Prakticky uplatniť návyky starostlivosti o prírodu.

Výkonový štandard	Obsahový štandard
- vymenovať svoje odlišnosti oproti spolužiakom, - vyjadriť slovne poďakovanie a odprosenie, - formulovať spontánnu modlitbu poďakovania, - vymenovať z konkrétneho príbehu postavy, ktoré konajú dobro, - rozlišovať medzi dobrým a zlým správaním u seba i iných	meno a jedinečnosť čo dokážem patrí do rodiny svet, v ktorom žijem

Rozvoj kompetencií:

Komunikačné kompetencie

Žiak

- nadväzuje a vedie v skupine dialóg a rozhovor
- prejavuje odvahu vyjadriť sa, prezentovať svoj pohľad na predloženú tému
- chápe obsah a zmysel počutého textu a vie na ňu reagovať

Existenciálne kompetencie

Žiak

- intuitívne vníma bytostnú potrebu lásky
- objavuje hranice dobra a zla
- objavuje svoj vnútorný – duchovný svet v hlase svedomia

Občianske kompetencie

Žiak

- poznáva a ochraňuje svoje najbližšie životné prostredie

Kultúrne kompetencie

Žiak

- prejavuje úctu k živým aj k neživým súčasťam prírody, aktívne ich poznáva a ochraňuje
- objavuje hodnoty rodiny

Sociálne a interpersonálne kompetencie

Žiak

- prejavuje záujem o spoznávanie seba, svojich schopností a daností
- uvedomuje si a uplatňuje vlastnú jedinečnosť a vlastné nápady so zreteľom na jedinečnosť iných žiakov v skupine
- prispôsobuje svoje správanie potrebám rodiny a svojej blízkej skupiny

Prierezové témy:

Osobnostný a sociálny rozvoj

Žiak

- rozvíja intuíciu pre obrazné výrazy a otváranie schopnosti vidieť za to, čo je viditeľné

Enviromentálna výchova

Žiak

- prejavuje úctu k živým aj k neživým súčasťam prírody, aktívne ich
- poznáva a ochraňuje svoje najbližšie životné prostredie

Výchova k manželstvu a rodičovstvu

Žiak

- vníma očakávania dieťaťa v rodine

2. téma: RODINA – OHNISKO LÁSKY

Kľúčové pojmy: rodina, komunikácia, modlitba, Otče náš

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Jednoduchým spôsobom vysvetliť potrebu komunikácie. S pomocou učiteľa reprodukovať modlitbu otče náš.

Afektívny cieľ: Uvedomiť si dôležitosť komunikácie medzi Bohom a ľuďmi navzájom. Vnímať svoje miesto v ľudskej rodine.

Psychomotorický cieľ: Osvojiť si v praxi správny spôsob komunikácie s ľuďmi (pozdraviť pri stretnutí alebo lúčení, poprosiť, poďakovať, ospravedlniť sa). S pomocou učiteľa písomne sformulovať ďakovnú modlitbu (za rodičov, za rodinu).

Výkonový štandard	Obsahový štandard
- vymenovať tri pozitíva v rodine, - reprodukovať modlitbu Otče náš, - napláňovať si konkrétny dobrý skutok pre členov rodiny,	- komunikácia v rodine - modlitba v rodine - modlitba Otče náš

Rozvoj kompetencií:

Komunikačné kompetencie

Žiak

- volí primeraný, kreatívny spôsob komunikácie vzhľadom na situáciu
- používa „ja“ odkaz
- dokáže kultivovane poprosiť

Existenciálne kompetencie

Žiak

- vie modlitbu Otče náš a jednoduchým spôsobom prepojí časti tejto modlitby so svojim životom

Kultúrne kompetencie

Žiak

- vníma dôležitosť a hodnotu rodiny

Sociálne a interpersonálne kompetencie

Žiak

- pozná úlohy rodiny – úlohu jednotlivých členov rodiny

Prierezové témy:

Osobnostný a sociálny rozvoj

Žiak

- volí primeraný, kreatívny spôsob komunikácie vzhľadom na situáciu
- používa „ja“ odkaz
- dokáže kultivovane poprosiť
- sloвне prejaví radosť a vďačnosť z obdarovania

3. téma: DAR LÁSKY

Kľúčové pojmy: srdce, dar, zvestovanie, narodenie Ježiša

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Počúvať s porozumením legendu o sv. Mikulášovi, biblický príbeh zvestovania a narodenia Ježiša a prepojiť so svojim životom. S pomocou učiteľa reprodukovať modlitbu Raduj sa Bohorodička.

Afektívny cieľ: Intuitívne vnímať v legende symbol srdce. Rozvíjať vo svojom živote postoj prijímania a dávania. Vnímať atmosféru adventného a vianočného času.

Psychomotorický cieľ: Prejaviť radosť a vďačnosť z daru. Pripraviť darček pre obdarovanie.

Výkonový štandard	Obsahový štandard
- opísať dobrotu sv. Mikuláša, - prerozprávať s pomocou učiteľa biblické udalosti zvestovania a narodenia Ježiša, - reprodukovať modlitbu Raduj sa Bohorodička, - nakresliť dva symboly Vianoc, - reprodukovať s pomocou učiteľa dva roky života Krista,	- sv. Mikuláš - zvestovanie, návšteva Alžbety - zmysel a hodnota daru - narodenie Ježiša Krista

Rozvoj kompetencií:

Komunikačné kompetencie

Žiak

- aktívne a so záujmom počúva
- sloвне prejaví radosť a vďačnosť z obdarovania

Existenciálne kompetencie

Žiak

- vníma potrebu dávania a prijímania
- objavuje svoj duchovný rozmer
- prežíva atmosféru Vianoc a spája ju so skutočnosťou Božieho daru pre ľudí

Kompetencie k riešeniu problémov:

Žiak

- je tolerantný a ústretový

Kultúrne kompetencie

Žiak

- intuitívne vníma obrazy a symboly
- intuitívne vníma posolstvo legendy a biblického textu
- orientuje sa v striedaní všedných dní a kresťanských sviatkov, prežíva ich rozdielnú náplň a úlohu

Sociálne a interpersonálne kompetencie

Žiak

- berie do úvahy potreby iných

Prierezové témy:

Mediálna výchova

Žiak

- vníma dôležitosť správy ako pozdrav a posolstvo

4. téma: MOC ŽIVOTA ALÁSKY

Kľúčové pojmy: život, smrť, spánok, prebudenie, zmŕtvychvstanie, nedeľa

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Počúvať text rozprávky s porozumením a pokúsiť sa ho prepojiť so svojim životom. Opísať biblický príbeh o vzkriesení Jairovej dcéry a konanie Ježiša ako výzvu k dôvere. Opísať Ježišovo zmŕtvychvstanie ako víťazstvo života nad smrťou.

Afektívny cieľ: Intuitívne vnímať metaforickú reč rozprávky. Pozorovať zmeny v prírode v jarom období a pokúsiť sa ich prepojiť so slávením veľkonočných sviatkov. Dôverovať Ježišovi, ktorý premohol smrť.

Psychomotorický cieľ: Prejaviť vzťah a úctu k životu v prírode. Dôstojným prežehnaním sa prejaviť úctu ku krížu. Rozvíjať postoj empatie k trpiacim.

Výkonový štandard	Obsahový štandard
- opísať biblický príbeh o vzkriesení Jairovej dcéry, - vysvetliť jednoduchým spôsobom dôvod slávania veľkonočných sviatkov, - znázorniť s pomocou učiteľa a obrazov veľkonočný symbol, - vysvetliť jednoducho zmysel slávania nedele ako dňa Ježišovho zmŕtvychvstania	život a smrť vzkriesenie Jairovej dcéry veľká noc – smrť a zmŕtvychvstanie Krista nedeľa – deň oslavy Ježišovho zmŕtvychvstania

Rozvoj kompetencií:

Komunikačné kompetencie

Žiak

- je otvorený pre metaforické vyjadrovanie
- intuitívne rozumie neverbálnej komunikácii a symbolickému úkonu prežehnania
- svojimi slovami reprodukuje biblické posolstvo o vzkriesení Jairovej dcéry a Ježišovej smrti a zmŕtvychvstaní

Kompetencie k riešeniu problémov:

Kultúrne

Žiak

- orientuje sa v striedaní všedných dní a kresťanských sviatkov, prežíva ich rozdielnú náplň a úlohu

Existenciálne kompetencie

Žiak

Základná škola s materskou školou Trnovec nad Váhom 302

- objavuje hranice života a smrti v ľudskom živote
- je otvorený pre kresťanskú nádej, že posledné slovo patrí životu
- posolstvo biblických textov spája s konkrétnymi situáciami vo svojom živote
- objavuje kresťanský zmysel slávenia sviatkov

Sociálne a interpersonálne kompetencie

Žiak

- zaujíma pozitívne a empatické postoje k chorým, osobám so zdravotným postihnutím, starým ľuďom a tým, ktorí potrebujú prebudenie k životu

Prierezové témy:

Enviromentálna výchova

Žiak

- prejavuje úctu k živým i k neživým súčasťam prírody, aktívne ich poznáva a ochraňuje, stará sa o prírodu
- poznáva a ochraňuje svoje najbližšie životné prostredie

5. téma: SPOLOČENSTVO LÁSKY

Kľúčové pojmy: pomoc, dobro, zlo, odvaha, Svätý Duch, Cirkev

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Opísať udalosť zoslania Svätého Ducha. Jednoduchým spôsobom vysvetliť zmysel Cirkvi ako Božej rodiny. Opísať víťazstvo dobra nad zlom v legende o sv. Jurajovi.

Afektívny cieľ: Prostredníctvom biblickej udalosti vnímať pomoc, ktorú Boh posiela ľuďom. Pozorovať prejavy života vo farnosti. Intuitívne vnímať boj dobra a zla v symbolickej reči legendy o sv. Jurajovi. Rozvíjať vo svojom živote postoj prehodnocovania pozitívnych a negatívnych skutočností.

Psychomotorický cieľ: Praktizovať oslavu Trojjediného Boha prostredníctvom modlitby Sláva Otcu. Formovať návyk pozornosti voči druhým ľuďom. Formovať návyk bezpečného správania sa v rizikových situáciách (odmietnutie zla, postavenie sa proti šikanovaniu, vedieť povedať nie na negatívne ponuky).

Výkonový štandard	Obsahový štandard
- reprodukovať pomocou učiteľa udalosti zoslania Svätého Ducha, - reprodukovať modlitbu Sláva Otcu, - vyjadriť slovne pocity pri konaní dobra, - vymenovať niekoľko dobrých skutkov, ktoré mu preukázali spolužiaci, - naplánovať si konkrétny dobrý skutok pre spolužiaka,	zoslanie Svätého Ducha Cirkev – Božia rodina sv. Juraj – odvaha, pomoc, dobro a zlo

Rozvoj kompetencií:

Existenciálne kompetencie

Žiak

- je otvorený pre diferencované vnímanie sveta
- je otvorený pre dar života, ktorý môže spoznávať a rozvíjať v spoločenstve cirkvi

Kompetencie k riešeniu problémov

Žiak

- rozvíjať postoj prehodnocovania negatívnych skutočností (dobro – zlo, napr. branie si vecí navzájom, posudzovanie a ponižovanie, urážanie menej zdatných detí v oblasti intelektu a prejavov – spevu, kreslenia, oblečenia, rodinnej situácie..., klamanie a žalovanie)
- spontánne a samostatne hodnotí vo svojom bezprostrednom okolí, čo sa mu páči/nepáči, čo je správne/nesprávne, čo je dobré/zlé
- v rozsahu svojej detskej skúsenosti je pozorný voči morálnym konfliktom, je otvorený pre dobro

Kultúrne kompetencie

Žiak

- intuitívne vníma symbolickú reč legendy

Sociálne a interpersonálne kompetencie

Žiak

- hľadá možnosti ako vychádzať v ústrety iným ľuďom (v rodine, v triede, v kruhu kamarátov...) a realizuje ich

Prierezové témy:

Osobnostný a sociálny rozvoj

Žiak

- objavuje hranice dobra a zla

2. ročník

1. téma: BOH MI DÔVERUJE

Kľúčové pojmy: krása, príroda, svet, Božie dielo, záhrada, úcta k životu, zodpovednosť človeka za prírodu

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Porovnať človeka s ďalšími Božími dielami, zdôrazniť jeho jedinečnosť a zodpovednosť za svet. Reprodukovať biblický príbeh o rajskej záhrade. Prostredníctvom symbolickej reči o rajskej záhrade spoznať šťastie človeka spočívajúce v blízkosti Boha a v konaní dobra.

Afektívny cieľ: Stvorený svet vnímať ako prejav Božej lásky a starostlivosti. Rozvíjať schopnosť rozlišovania medzi dobrom a zlom. Na modelovej situácii vnímať krivdu spôsobenú nesprávnym rozhodnutím.

Psychomotorický cieľ: Prejaviť radosť a vďačnosť zo stvoriteľského diela. S pomocou učiteľa navrhnuť a realizovať triedny environprojekt (návrhy: triedenie odpadu, zber surovín, upratanie školského dvora, vytvoriť v triede živý kútik a pod.)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
- uviesť odlišnosti človeka od ostatných živočíchov - reprodukovať pomocou učiteľa biblický príbeh o rajskej záhrade - rozlišujú na príklade dobro a zlo	Stvorenie Obraz rajskej záhrady Boh nám zveril zem a my ju chránime

Rozvoj kompetencií: Komunikačné kompetencie: Žiak objavuje zmysel symbolického spôsobu komunikácie

Kompetencie k učeniu sa:

Žiak

- je otvorený pre tvorivé myslenie

Kompetencie k riešeniu problémov:

Žiak

- plánuje a podieľa sa na riešení úloh s druhými
- primerane svojej detskej skúsenosti vie formulovať problém

Existenciálne kompetencie:

Žiak

- má základný náhľad k pochopeniu princípu hriechu ako slobodného a dobrovoľného prerušenia vzťahu s Bohom zo strany človeka

Prierezové témy:

Environmentálna výchova

Žiak

- má základné zručnosti pre hodnotenie vzťahu medzi človekom a jeho životným prostredím vo svojom okolí, pričom zároveň chápe potrebu ochrany životného prostredia na celom svete
- oceňuje postavenie človeka v poriadku stvorenia a citlivo pristupuje k živej prírode
- vyjadrí radosť zo života, je pozorný k svetu ako k miestu, ktoré má svoj pôvod a zmysel v Bohu

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Žiak

- je ochotný a schopný spolupracovať a iniciovať spoluprácu
- dokáže prezentovať svoj produkt, ale aj prácu v skupine

Osobnostný a sociálny rozvoj

Žiak

- rozvíja sebareflexiu, spoznáva sám seba, svoje dobré a slabé stránky
- je pripravený pre rozvoj a výchovu svedomia

2. téma: DÔVERUJEM BOHU

Kľúčové pojmy: ticho, rozhovor, Abrahám, viera, modlitba, meno, oslava, sviatočný deň

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Na konkrétnom príklade opísať hlavné znaky a prejavy dôvery ľudskej dôvery. Reprodukovať biblický príbeh o Abrahámovi a jednoduchým spôsobom ho prepojiť so svojim životom. Na príklade rozhovoru opísať potrebu medzilidského dialógu a potrebu modlitby. Vysvetliť význam používania mena v živote človeka ako prejavu úcty a používania Božieho mena ako vyjadrenie Božej blízkosti. Jednoduchým spôsobom opísať nedeľu ako Boží dar pre človeka.

Afektívny cieľ: Vnímať potrebu človeka niekomu veriť. Objavovať načúvanie ticha. Vnímať Boha, ktorému môže veriť a o všetkom mu povedať. Pozorovať životný rytmus striedania práce a odpočinku.

Psychomotorický cieľ: Precvičiť základy sústredenia a stíšenia. Jednoduchým spôsobom formulovať modlitbu vlastnými slovami. Rozvíjať úctu k Božiemu menu a k predmetom pripomínajúcim Boha (kríže pri ceste, sochy svätých a pod.). Formovať a rozvíjať návyk slávenia.

Výkonový štandard	Obsahový štandard
- opísať na konkrétnom príklade hlavné	Abrahám

znaky a prejavy dôvery voči človeku - reprodukovať biblický príbeh o Abrahámovi - vnímať potrebu človeka niekam patriť - formulovať jednoduchým spôsobom modlitbu vlastnými slovami - pozorovať životný rytmus striedania práce a odpočinku - opísať nedeľu ako deň odpočinku a úcty k Bohu	Boh a jeho meno Modlitba Nedeľa
--	---------------------------------------

Rozvoj kompetencií:

Komunikačné kompetencie:

Žiak

- vlastnými slovami vie vyjadriť svoje vnútorné pocity, vyjadruje svoje myšlienky v práci v skupinách, zapája sa do diskusie

Sociálne a interpersonálne kompetencie:

Žiak

- buduje vzťahy dôvery
- formuje zdravé sebavedomie
- prejavuje úctu k jedinečnosti každého spolužiaka

Kultúrne kompetencie:

Žiak

- sa orientuje v striedaní všedných dní a kresťanskej nedele, prežíva ich rozdielnú náplň a úlohu

Existenciálne kompetencie:

Žiak

- rozumie základnému správaniu spojenému s modlitbou
- je otvorený pre rozvoj vlastného svedomia a pripravený na tomto procese sa aj podieľať
- spoznávaním samého seba hodnotí svoje činy, dokáže si priznať vinu a viesť k náprave

Prierezové témy:

Osobnostný a sociálny rozvoj

Žiak

- rozvíja sebareflexiu
- rešpektuje potreby a práva ostatných
- rozvíja sociálne spôsobilosti pre osobný život a spoluprácu

Mediálna výchova

Žiak

- začína chápať pravidlá fungovania mediálneho sveta a primerane veku sa v ňom orientuje
- rozlišuje medzi fikciou a skutočnosťou

3. téma: DÔVERA V RODINE

Základná škola s materskou školou Trnovec nad Váhom 302

Kľúčové pojmy: ľudská rodina, Božia rodina, pozvanie do spoločenstva, krst, dôvera

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Prostredníctvom príbehu o sv. Lucii opísať rodinu ako miesto istoty, lásky a dôvery. Nakresliť krstné symboly (vodu, sviecu, krstné rúcho). Opísať význam krstných symbolov a krstného mena. Reprodukovať biblický príbeh o Jakubovi a Ezauovi a prepojiť ho so svojim životom.

Afektívny cieľ: Objavovať v sebe túžbu po láske, ktorú v sebe nosí každý človek. Vnímať svoje jedinečné miesto v ľudskej a Božej rodine. Na biblickom príbehu vnímať dôsledky narušenia dôvery.

Psychomotorický cieľ: Pestovať návyk spolupatričnosti s rodinou a farnosťou (návyk prejavov úcty a dôvery k rodičom, súrodencom a iným ľuďom). Osvojiť pre zachovanie vzájomnej dôvery.

Výkonový štandard	Obsahový štandard
- prerozprávať príbeh o Jakubovi a Ezauovi - nakresliť jednotlivé krstné symboly - formulovať modlitbu za rodičov a súrodencov	Advent Rodina ako spoločenstvo – úlohy a roly v rodine Jakub a Ezau – narušenie vzájomnej dôvery Pozvanie do Božej rodiny

Rozvoj kompetencií:

Komunikačné kompetencie:

Žiak

- sústreďuje svoju pozornosť na toho, kto hovorí
- svojimi slovami vyjadruje svoje pocity

Existenciálne kompetencie:

Žiak

- objavuje svoju hodnotu a jedinečnosť
- objavuje hodnotu a potrebu vzájomnej dôvery

Kultúrne kompetencie:

Žiak

- intuitívne vníma posolstvo biblického textu
- intuitívne vníma symbolickú reč

Sociálne a interpersonálne kompetencie:

Žiak

- uvedomuje si svoju úlohu a rolu v rodine
- má pozitívny vzťah k sebe samému a k iným (rodičom, súrodencom, kamarátom)
- pravdovravnosťou sa aktívne zapája do budovania medziľudských vzťahov
- prejavuje úctu k starším, rodičom a iným ľuďom

4. téma: DÔVERUJEME SI NAVZÁJOM

Kľúčové pojmy: vyslovené slovo, čisté srdce, majetok, osobný majetok, bohatstvo

Ciele témy:

Základná škola s materskou školou Trnovec nad Váhom 302

Kognitívny cieľ: Vyjadriť význam slova pre budovanie medziľudských vzťahov. Na modelovej situácii opísať potrebu čistého srdca. Rozlíšiť osobný majetok od spoločného. Na konkrétnom príklade navrhnúť spôsoby ochrany majetku. Jednoduchým spôsobom prepojiť biblický príbeh o boháčovi a Lazárovi so svojim životom a správnym vzťahom k majetku.

Afektívny cieľ: Oceniť silu slova pri budovaní vzťahov. Na modelovej situácii vnímať, čo buduje a čo ničí vzájomné vzťahy. Prostredníctvom príbehu objavovať hodnotu čistého srdca. Objavovať svoj vnútorný svet. Objaviť potrebu prijímania a dávania.

Psychomotorický cieľ: Rozvíjať verbálne a neverbálne prejavy pozornosti voči ľuďom (slovom a skutkom). Formovanie vedomia vlastnej jedinečnosti a úcty k jedinečnosti každého človeka. Formovať návyk čestného postoja k osobnému majetku a k majetku iných. S pomocou učiteľa navrhnúť a realizovať triedny projekt (pomoci ľuďom v núdzi, šetrenia osobného aj spoločného majetku pod.)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
- prerozprávať biblický príbeh o boháčovi a Lazárovi - uviesť príklady osobného a spoločného majetku	Schopnosť hovoriť ako Boží dar Výchova k citlivosti k vyslovenému slovu – čisté srdce Boháč a Lazár Osobný majetok

Rozvoj kompetencií:

Komunikačné kompetencie:

Žiak

- vie prispôbiť svoje vyjadrovanie sa v konkrétnej situácii
- v komunikácii používa vhodné slová a výrazy

Existenciálne kompetencie:

Žiak

- objavuje hodnotu čistého srdca
- objavuje hodnotu pravdy
- vníma svoj vnútorný svet

Občianske kompetencie:

Žiak

- vníma hodnotu majetku: osobného a spoločného
- váži si majetok
- dokáže správne zaobchádzať s majetkom (nepoškodzuje ho, chráni, požičané vráti)

Sociálne a interpersonálne kompetencie:

Žiak

- je otvorený pre budovanie vzťahov dobrosrdečnosti
- je otvorený pre potreby iných ľudí a reaguje konkrétnym triednym projektom
- rozvíja vo svojom živote postoj prijímania a dávania

5. téma: DESATORO – POZVANIE K SLOBODE A K DÔVERE

Kľúčové pojmy: zmluva, uzatvorenie zmluvy, hora Sinaj, pravidlá, desatoro, cesta k šťastiu a dôvere

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Reprodukovať biblický príbeh o Mojžišovi. Spoznávať obsah pojmu zmluva. Opísať

Základná škola s materskou školou Trnovec nad Váhom 302

udalosť uzatvorenia zmluvy Boha s ľuďmi. S pomocou učiteľa reprodukovať obsah jednotlivých prikázaní Desatora. Zosumarizovať a aplikovať získané poznatky učiva ročníka a jednoduchým spôsobom ho aplikovať na jednotlivé prikázania. Jednoduchými spôsobom hodnotiť svoje konanie v súlade so svojim svedomím.

Afektívny cieľ: Objaviť pravdu Desatora na modelových príbehoch v ročníku. Stotožniť sa s etickými princípmi Božieho zákona vzťahujúcimi sa na konkrétne životné situácie. Vníma a načúva vnútornému hlasu svedomia.

Psychomotorický cieľ: Formovať postoj dôvery k Bohu dodržiavaním Božieho zákona.

Výkonový štandard	Obsahový štandard
- prerozprávať s pomocou učiteľa biblický príbeh o Mojžišovi a vyslobodení Izraelitov - opísať situáciu prijatia Desatora	Uzatvorenie zmluvy na hore Sinaj Desatoro ako pravidlá pre život

Rozvoj kompetencií:

Komunikačné kompetencie:

Žiak

- chápe obsah a zmysel počutého textu a vie naň reagovať
- svojimi slovami reprodukuje biblické posolstvo zmluvy Boha s človekom
- intuitívne rozumie neverbálnej a symbolickej komunikácii

Kompetencie k učeniu sa kompetencie:

Žiak

- je otvorený pre tvorivé učenie sa prostredníctvom ponúknutých životných pravidiel podľa desatora

Existenciálne kompetencie:

Žiak

- je otvorený pre nasledovanie ponúknutých biblických vzorov
- rozvíja vnímanie svojho vnútorného - duchovného sveta
- rozvíja vnímanie a načúvanie hlasu svedomia
- je otvorený pre vnímanie kresťanskej nádeje
- objavuje potrebu jednoty medzi správaním navonok v súlade so svedomím
- objavuje pravdu desatora
- vníma Desatoro ako pravidlá, ktorými Boh ukazuje ľuďom cestu k šťastiu a vzájomnej dôvere
- objavuje hodnotu dôvery dodržiavaním Božieho zákona

Občianske kompetencie:

Žiak

- vníma Dekalóg ako etický princíp pre správanie človeka
- vníma Dekalóg ako pravidlá pre dobré spolunažívanie v ľudskej spoločnosti

Kultúrne kompetencie:

Žiak

- intuitívne vníma posolstvo biblického textu
- intuitívne vníma symbolickú reč
- intuitívne vníma krásu umenia slova a obrazu

Kompetencie k riešeniu problémov:

Žiak

Základná škola s materskou školou Trnovec nad Váhom 302

- rozvíja postoj prehodnocovania negatívnych skutočností (dobro - zlo)
- spontánne a samostatne hodnotí vo svojom bezprostrednom okolí, čo sa mu páči/nepáči, čo je správne/ nesprávne, čo je dobré/zlé
- v rozsahu svojej detskej skúsenosti je pozorný voči morálnym konfliktom, je otvorený pre dobro

Sociálne a interpersonálne kompetencie:

Žiak

- má pozitívny vzťah k druhým ľuďom
- aktívne sa zapája do budovania medziľudských vzťahov v rovesníckom prostredí triedy
- učí sa spolupracovať v skupine rovesníkov
- vníma potrebu dôvery v ľudskom spolunažívaní

Prierezové témy:

Osobnostný a sociálny rozvoj

Žiak

- rozvíja sebareflexiu
- rešpektuje potreby a práva ostatných
- je pripravený pre rozvoj a výchovu svedomia
- rozvíja sociálne spôsobilosti pre osobný život a budovanie medziľudských vzťahov rešpektujúcich práva druhého človeka

6. téma: POZVANIE NA HOSTINU – OBNOVENIE DÔVERY

Kľúčové pojmy: milosrdný otec, márnratný syn, zlo, povedať nie, zmierenie, hostina lásky, sviatosť zmierenia

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Reprodukovať biblickú udalosť o milosrdnom otcovi. Na správaní márnratného syna opísať, čo strácam odchodom z domu dobrého Boha. Vlastnými slovami vyjadriť ľútosť nad vykonaným zlom.

Afektívny cieľ: Otvoriť sa pre obraz dobrého a milosrdného Boha. V evanjeliom príbehu objaviť možnosť návratu, odpustenia, zmierenia a obnovenia dôvery s milosrdným Bohom. Vnímať sviatosť zmierenia ako hostinu lásky čakajúceho Otca.

Psychomotorický cieľ: Rozvíjať postoj nádeje v Božiu dobrotu a milosrdenstvo. Formovať návyk ospravedlnenia sa, priznania si chyby, vyjadrenia ľútosti.

Výkonový štandard	Obsahový štandard
- porozprávať biblický príbeh o márnratnom synovi - opísať potrebu odpustenia pre budovanie dobrých vzťahov	Milosrdný otec/márnratný syn Umenie povedať zlu „nie“, obrátiť sa, zmieriť sa s ľuďmi a s Bohom Sviatosť zmierenia

Rozvoj kompetencií:

Komunikačné kompetencie:

Žiak

- je otvorený pre obrazné vyjadrovanie
- dokáže kultivovaným spôsobom poprosiť o odpustenie
- aktívne a so záujmom počúva

Kompetencie k učeniu sa:

Žiak

- je otvorený pre tvorivé učenie sa na biblických udalostiach

Existenciálne kompetencie:

Žiak

- objavuje hodnotu odpustenia
- sviatosť zmierenia chápe ako kresťanskú ponuku pre človeka a ako pomoc v situácii mravného zlyhania
- je otvorený pre aktívne podieľanie sa na príprave k sviatosti zmierenia
- intuitívne vníma silu odpustenia pre svoj vnútorný pokoj
- rozvíja vnímanie svojho vnútorného - duchovného sveta
- rozvíja vnímanie milosti odpustenia otvorením sa pre kresťanskú nádej
- rozvíja intuíciu pre obrazné výrazy a otváranie schopnosti vidieť svoj vnútorný – duchovný svet

Občianske kompetencie:

Žiak

- objavuje postoj zodpovednosti za iných
- rozvíja kritické myslenie pokusom o analýzu modelovej situácie príbehu otca a syna

Kultúrne kompetencie:

Žiak

- intuitívne vníma obrazy a symboly
- intuitívne vníma posolstvo biblického textu
- vníma odpustenie ako múdrosť človeka

Sociálne a interpersonálne kompetencie:

Žiak

- poznáva úlohu starostlivého správania sa voči iným
- objavuje úlohu ľútosti a odpustenia pre budovanie dobrých vzťahov
- berie do úvahy dobro iných ľudí
- je otvorený pre „štedrosť“ v odpúšťaní (vníma odpustenie ako dar človeka človeku)

Prierezové témy:

Osobnostný a sociálny rozvoj

Žiak

- rozvíja sebareflexiu
- je pripravený pre rozvoj a výchovu svedomia
- rozvíja sociálne spôsobilosti pre osobný život a budovanie medziľudských vzťahov postavených na dôvere

3. ročník

1. téma: VERIŤ BOHU

Kľúčové pojmy: viera, biblické obrazy Boha, podobenstvo o horčičnom semienku, Božie kráľovstvo, rast, krst

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Jednoduchým spôsobom vysvetliť, čo znamená veriť Bohu. Jednoduchým spôsobom vysvetliť niektoré biblické obrazy Boha, dôležité pre osobnú predstavu Boha. Reprodukovať podobenstvo o horčičnom semienku. Na obraze horčičného semienka spoznávať

Základná škola s materskou školou Trnovec nad Váhom 302

Ježišovo učenie o Božom kráľovstve. Opísať obsah krstných sľubov.

Afektívny cieľ: Byť disponovaný pre život kresťanskej viery. V biblických obrazoch vnímať hlbokú výpoveď o Bohu. Na raste horčičného semienka intuitívne vnímať paradox vzniku veľkej veci z niečoho nepatrného. Na príklade podobenstva o horčičnom semienku prijímať krst ako významnú udalosť v živote viery.

Psychomotorický cieľ: Formovať osobný život viery. Výrazovo vyjadriť vlastný obraz o Bohu.

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie: • jednoduchým spôsobom vysvetliť, čo znamená veriť Bohu • porozumieť symbolickému významu reči • reprodukovať podobenstvo o horčičnom semienku • na obraze horčičného semienka spoznávať Ježišovo učenie o Božom kráľovstve • na raste horčičného semienka intuitívne vnímať paradox vzniku veľkej veci z niečoho nepatrného • na príklade podobenstva o horčičnom semienku prijímať krst ako významnú udalosť v živote viery • opísať obsah krstných sľubov • otvoriť sa pre formovanie osobného života viery	Viera v Boha Biblické obrazy Boha Podobenstvo o horčičnom semienku Krst (krstné sľuby)

Rozvoj kompetencií:

Komunikačné kompetencie

Žiak

- je schopný sa stíšiť
- číta text s porozumením
- objavuje zmysel symbolického spôsobu komunikácie
- je pripravený na odkrývanie obraznej reči Biblie

Kompetencie k riešeniu problémov:

Žiak

- primerane svojej detskej skúsenosti sa podieľa na riešení modelových úloh

Existenciálne kompetencie:

Žiak

- disponuje základnými vedomosťami biblického posolstva a kresťanského učenia o Božom kráľovstve
- objavuje duchovný rozmer človeka

Interpersonálne a sociálne kompetencie:

Žiak

- buduje vzťah dôvery
- si uvedomuje svoju jedinečnosť

Prierezové témy:**Environmentálna výchova Žiak**

- prejavuje úctu k životu

2. téma: JEŽIŠ UZDRAVUJE**Kľúčové pojmy:** uzdravenie**Ciele témy:**

Kognitívny cieľ: Reprodukovať biblické príbehy o uzdravení slepého, hluchonemého, človeka s „vyschnutou rukou“ a ochrnutého. Na modelovej situácii reflektovať vlastnú schopnosť počuť, konať, vidieť podstatu veci.

Afektívny cieľ: Identifikovať sa s biblickými postavami potrebujúcimi uzdravenie.

Psychomotorický cieľ: Rozvíjať mravný úsudok.

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie: • reprodukovať biblické príbehy o uzdravení slepého, hluchonemého, človeka s „vyschnutou rukou“ a ochrnutého • na modelovej situácii reflektovať vlastnú schopnosť počuť, konať, vidieť to, čo je v živote podstatné • identifikovať sa s biblickými postavami potrebujúcimi uzdravenie • byť disponovaný na rozvoj mravného úsudku	• Ježišove uzdravenia (uzdravenie slepého, hluchonemého, s „vyschnutou rukou“, ochrnutého) • Rozvoj mravného citenia

Rozvoj kompetencií:**Komunikačné kompetencie:**

Žiak

- objavuje v biblických príbehoch o uzdravení zmysel symbolického spôsobu komunikácie

Existenciálne kompetencie:

Žiak

- interpretuje biblické príbehy o uzdravení ako výzvu k morálnej reflexii svojich schopností vidieť, konať a počuť
- rozvíja vlastné svedomie

Inteprersonálne a sociálne kompetencie:

Žiak

- prejavuje konkrétnymi skutkami úctu k ľuďom, ktorí potrebujú pomoc
- je empatický

Kultúrne kompetencie:

Žiak

- sa učí tolerancii

Občianske kompetencie:

Žiak

- sa angažuje jednoduchými pozitívnymi skutkami v prostredí, v ktorom žije

Prierezové témy:

Osobnostný a sociálny rozvoj:

Žiak

- je vnímavý pre rozvoj svojho vlastného svedomia
- vie jednoduchým spôsobom zhodnotiť svoje konanie v zhode so svojím svedomím

3. téma: JEŽIŠ NÁM ODPÚŠŤA

Kľúčové pojmy: vina, hriech, zaobchádzanie s vinou, zmierenie s ľuďmi, zmierenia s Bohom

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Jednoduchým spôsobom vysvetliť možné reakcie človeka na vinu a previnenie. Pochopiť kresťanský pohľad na uznanie viny a odpustenie na podklade podobenstva o mánotratnom synovi. Reprodukovať biblický príbeh o hostine v dome Zacheja. Osvojiť si priebeh sviatosti zmierenia.

Afektívny cieľ: Vnímať vinu ako súčasť života každého človeka. Prijímať sviatosť zmierenia ako dar. Oceniť sviatostný a mimosviatostný význam pokánia.

Psychomotorický cieľ: Reflektovať vlastné zaobchádzanie s vinou. Pravidelnou osobnou reflexiou formovať svoje mravné cítenie.

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie: • jednoduchým spôsobom vysvetliť možné reakcie človeka na vinu • jednoduchým spôsobom vysvetliť kresťanský pohľad na vinu ako uznanie viny a odpustenie • vnímať vinu ako súčasť života každého človeka • reflektovať vlastné zaobchádzanie s vinou • reprodukovať biblický príbeh o hostine v dome Zacheja • osvojiť si priebeh sviatosti zmierenia • prijímať sviatosť zmierenia ako dar • oceniť mimosviatostné formy pokánia • oceniť sviatostnú formu pokánia • pravidelnou osobnou reflexiou formovať svoje mravné cítenie • zhodnotiť sviatosť zmierenia ako pomoc pre človeka v situácii mravného zlyhania • podieľať sa na sviatosti zmierenia	Vina, hriech Ježiš v dome hriešnika (Zachej) Ježiš odovzdáva moc odpúšťať Sviatosť zmierenia

Rozvoj kompetencií: Komunikačné kompetencie: Žiak

- chápe symbolické vyjadrovanie sviatosti zmierenia

Existenciálne kompetencie:

Žiak

- je schopný jednoduchej reflexie vlastnej viery
- je otvorený pre kresťanský pohľad na vinu a odpustenie s vedomím skutočnosti, že Božia
- láska je silnejšia ako ľudské previnenia
- prehodnocuje jednoduchým spôsobom svoje konanie v zhode so svojím svedomím
- vie popísať jednotlivé časti sviatosti zmierenia
- je pozorný voči rozvoju vlastného svedomia v kontexte biblického príbehu
- zhodnotí sviatosť zmierenia ako pomoc pre človeka v situácii mravného zlyhania
- je pripravený aktívne sa podieľať na sviatosti zmierenia

Interpersonálne a sociálne kompetencie:

Žiak

- vie vyjadriť prejav ľútosti vhodnou formou

Prierezové témy:

Osobnostný a sociálny rozvoj:

Žiak

- vie napraviť spôsobenú škodu

4. téma: JEŽIŠ NÁS OSLOBODZUJE

Kľúčové pojmy: hriech, pravidlá pre život, Veľká noc

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Na obraznej reči biblického príbehu vedieť vysvetliť hriech a jeho dôsledky. Vysvetliť pojem hriech. Reprodukovať Desatoro a jednoducho vysvetliť význam jednotlivých prikázaní. Nájsť analógiu medzi podobenstvom o pšeničnom zrne a Ježišovou smrťou a zmŕtvychvstaním.

Afektívny cieľ: Akceptovať Desatoro ako pravidlá pre dobrý život. Vnímať hriech a jeho následky ako ublíženie sebe a iným.

Psychomotorický cieľ: Osvojovať si postoj zodpovednosti za svoje rozhodnutia. Formovať návyk konania dobra a vyhýbania sa zlu.

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie: • na obraznej reči biblického príbehu vysvetliť hriech a jeho dôsledky • vysvetliť pojem hriech • reprodukovať Desatoro a jednoducho vysvetliť význam jednotlivých prikázaní • akceptovať Desatoro ako pravidlá pre dobrý život	Hriech a dôsledky hriechu Veľká noc (Pascha) Desatoro (pravidlá pre život v slobode) Ježišova smrť a zmŕtvychvstanie (podo- benstvo o pšeničnom zrne)

• stotožniť sa s etickými princípmi Desatora, vzťahujúcimi sa na konkrétne situácie v jeho živote • nájsť analógiu medzi podobnosťou o pšeničnom zrne a Ježišovou smrťou a zmŕtvychvstaním • posúdiť hriech ako stratu Božej blízkosti • posúdiť hriech a jeho následky ako ublíženie sebe i iným • jednoduchým spôsobom zhodnotiť svoje správa- nie, konanie v zhode so svojím svedomím • posúdiť rozdiel medzi porušením zákona a zanedbaním dobra (prechod od heteronómneho svedomia k autonómnemu)	

Rozvoj kompetencií:

Kompetencie k riešeniu problémov:

Žiak

- dokáže zvážiť požiadavky a dôsledky konania na základe poznania Desatora
- identifikuje hlavné zložky situačného problému
- pozná podobnosti predchádzajúcich riešení problémov na základe modelovej situácie
- dokáže formulovať a klásť si otázky
- prehodnocuje fakty

Kultúrne kompetencie:

Žiak

- intuitívne vníma prepojenie kresťanskej a židovskej tradície
- intuitívne vníma symbolickú reč rozprávky, legendy a podobenstva
- intuitívne vníma krásu umenia v slove a obraze

Existenciálne kompetencie:

Žiak

- stotožňuje sa s etickými princípmi Desatora, vzťahujúcimi sa na konkrétne situácie v jeho živote
- objavuje tajomstvo života z pohľadu paradoxu života a smrti
- vníma hriech ako previnenie voči sebe, iným ľuďom a Bohu
- rozvíja chápanie princípu hriechu, ktorý je zo strany človeka slobodným a dobrovoľným prerušením vzťahu s Bohom
- rozvíja vnímanie a načúvanie hlasu svedomia pri zanedbaní dobra
- je otvorený pre vnímanie kresťanskej nádeje
- objavuje hodnotu pravdy, dobra a krásy dodržiavaním zákona lásky

Interpersonálne a sociálne kompetencie:

Žiak

- vníma Desatora ako pravidlá dobrého spolunažívania medzi ľuďmi

Občianske kompetencie:

Žiak

- vníma Desatora ako etický princíp správania sa človeka
- vníma Desatora ako pravidlá dobrého spolunažívania v ľudskej spoločnosti
- vníma Ježišov zákon lásky ako základné pravidlo šťastného života človeka
- intuitívne oceňuje u jednotlivcov prínos viery v Boha pre mravný život spoločnosti

Prierezové tém:

Environmentálna výchova

Žiak

- vníma starostlivosť Boha o svet a človeka prostredníctvom poznávania Desatora

Mediálna výchova

Žiak

- vníma spôsoby šírenia správ na modelovej ukážke biblickej udalosti o Ježišovej smrti a zmŕtvychvstaní

5. téma: JEŽIŠ NÁS POZÝVA NA HOSTINU

Kľúčové pojmy: Eucharistia, chlieb, víno, svätá omša, posledná večera, krížová cesta

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Nájsť súvislosť medzi poslednou večerou a svätou omšou. Odlíšiť chlieb od eucharistického chleba. Objaviť súvislosť medzi ľudskou skúsenosťou s chlebom, biblickým textom o rozmnožení chleba a sviatosťou Eucharistie.

Afektívny cieľ: Oceniť potrebu slávania pre život človeka. Rozvíjať schopnosť života v spoločenstve. Uvedomiť si dôležitosť častého prijímania Eucharistie.

Psychomotorický cieľ: Formovať návyk aktívnej komunikácie s Bohom počas liturgického slávania (odpovede, gestá, symboly).

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie: • nájsť súvislosť medzi Poslednou večerou a svätou omšou • odlíšiť chlieb od eucharistického chleba • objaviť súvislosť medzi ľudskou skúsenosťou s chlebom, biblickým textom o rozmnožení chlebov a sviatosťou Eucharistie • oceniť potrebu slávania pre život človeka • rozvíjať schopnosť života v spoločenstve • uvedomiť si dôležitosť častého prijímania Eucharistie pre svoj duchovný rast	Nasýtenie (zázrak rozmnoženia chlebov – Jn 6, 1-13) Posledná večera (Eucharistia) Svätá omša ako hostina (hostina spoločenstva, hostina slova, chleba)

Rozvoj kompetencií:

Komunikačné kompetencie:

Žiak

- rozumie symbolickému vyjadrovaniu v rituáloch kresťanského slávania

Existenciálne kompetencie:

Žiak

- je pozorný voči liturgickému slávaniu a je pripravený vedome sa na ňom podieľať
- je pripravený na prvé prijatie Eucharistie v spoločenstve rodiny a farnosti
- vie dať do súvisu uvedené biblické udalosti a chápe ich ako udalosti, ktoré sa stali základom kresťanskej liturgie

Interpersonálne a sociálne kompetencie:

Žiak

- rozvíja vo svojom živote rozmer slávenia v spoločenstve rodiny a farnosti

Prierezové témy:

Osobnostný a sociálny rozvoj:

Žiak

- je schopný vnímať potrebu slávenia

4. ročník

1. téma: CESTA NÁDEJE

Kľúčové pojmy: jedinečnosť, budovanie vzťahov, nádej

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Objaviť rozmer nádeje na ceste k sebe, k druhým, k svetu a k Bohu.

Afektívny cieľ: Vnímať potrebu sebariadenia. Akceptovať vzájomnú spätosť s celým stvorenstvom.

Psychomotorický cieľ: Formovať postoj nádeje prostredníctvom biblických obrazov Božej blízkosti.

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie: - vysvetliť čím je človek jedinečný - reprodukovať biblický príbeh o Noemovej arche - nájsť súvis medzi biblickým príbehom o Noemovej arche a zodpovedným prístupom k prírode - vnímať Boha ako toho, ktorý zachraňuje - objaviť rozmer nádeje na ceste k sebe, k druhým, k svetu a k Bohu - objavovať zodpovednosť za prírodu a za rozvíjanie dôstojnosti ľudského života - vnímať potrebu sebariadenia - akceptovať vzájomnú spätosť s celým stvorenstvom - formovať postoj nádeje prostredníctvom biblických obrazov Božej blízkosti.	Cesta k sebe – som jedinečný Cesta k druhým (kamarátstvo, priateľstvo) Cesta do sveta, v ktorom žijem (Noemova archa (Gn 6,18-20: zo všetkého živého, vezmi do archy) Cesta k Bohu (biblické obrazy Božej blízkosti)

Rozvoj kompetencií:

komunikačné kompetencie:

Žiak

- vlastnými slovami vie vyjadriť svoje vnútorné pocity, zapája sa do diskusie, neskáče do reči
- je schopný sa stíšiť

kompetencie k učeniu sa:

Žiak

- je otvorený pre tvorivé myslenie

kultúrne kompetencie:

Žiak

- objavuje jedinečnosť človeka

sociálne a interpersonálne kompetencie:

Žiak

- uvedomuje si hodnotu seba samého a každého človeka už od jeho počatia, prijíma sám seba • je schopný oceniť hodnotu kamarátstva

existenciálne kompetencie:

Žiak

- objavuje duchovný rozmer človeka

Prierezové témy:

Osobnostný a sociálny rozvoj:

Žiak

- oceňuje jedinečnosť človeka a rešpektuje ju v životných situáciách

Environmentálna výchova:

Žiak

- je schopný ekologického postoja – ochrany prírody

2. téma: BIBLIA - SLOVO ONÁDEJI

Kľúčové pojmy: Biblia, biblické posolstvo, posolstvo nádeje

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Porozumieť základnému deleniu kresťanskej Biblie. Identifikovať sa s postojmi nádeje v živote biblických postáv. Na príklade biblických postáv objavovať prastarú ľudskú skúsenosť „mať smer“ ako základný predpoklad pre zmysel. Vysvetliť podobenstvá o Božom kráľovstve ako obrazné príbehy približujúce Božie kráľovstvo a cestu k nemu. Interpretovať biblické príbehy o Ježišových uzdraveniach ako znaky Božieho kráľovstva a zachraňujúceho Božieho konania.

Afektívny cieľ: Vnímať Bibliu ako slovo nádeje v živote človeka a ľudstva.

Psychomotorický cieľ: Formovať postoj nádeje prostredníctvom biblických postáv.

Výkonový štandard	Obsahový štandard

Žiak vie • vymenovať základné delenie kresťanskej Biblie • reprodukovať biblický príbeh o povolani Gedeona • jednoduchým spôsobom interpretovať biblické texty prorociev prorokov Micheáša (a ty Betlehem...) a Izaiáša – kmeň Jesseho, ako posolstvo nádeje • interpretovať biblické príbehy o Jánovi Krstiteľovi a Panne Márii ako naplnenie očakávanej nádeje na príchod Vykupiteľa • identifikovať sa s postojmi nádeje v živote biblických postáv • na príklade biblických postáv objavovať prastarú ľudskú skúsenosť „mať smer“ ako základný predpoklad pre zmysel • vnímať Bibliu ako slovo nádeje v živote človeka a ľudstva. • formovať postoj nádeje prostredníctvom biblických postáv • vysvetliť podobenstvá o Božom kráľovstve ako obrazné príbehy približujúce Božie kráľovstvo a cestu k nemu • interpretovať biblické príbehy o Ježišových uzdraveniach ako znaky Božieho kráľovstva a znaky Božieho záchranného konania.	Biblia kniha kníh Odkrývanie nádeje v živote biblických postáv (sudca Gedeon, proroci Micheáš a Izaiáš – kmeň Jesseho Biblické posolstvo nádeje – príchod Mesiáša (Ján Krstiteľ, Panna Mária) Ježiš ohlasuje Božie kráľovstvo (podobenstvá o Božom kráľovstve) Ježiš sprítomňuje Božie kráľovstvo (Ježišove zázraky)
---	---

Rozvoj kompetencií:

komunikačné kompetencie:

Žiak

- objavuje zmysel symbolického spôsobu komunikácie
- rozumie reči podobenstiev
- je schopný sa stíšiť

kompetencie k učeniu sa:

Žiak

- objavuje potrebu učenia sa

kultúrne kompetencie:

Žiak

- objavuje krásu biblického posolstva pre svet

sociálne a interpersonálne kompetencie:

Žiak

- uvedomuje si hodnotu biblických vzorov

existenciálne kompetencie:

Žiak

- objavuje biblický rozmer nádeje

Prierezové témy:

Osobnostný a sociálny rozvoj:

Žiak

- vie vyjadriť radosť zo života a osvojuje si pozitívny postoj k životu

3. téma: NÁDEJ PRESAHUJÚCA SMRŤ

Kľúčové pojmy: strach, smrť, dôvera

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Objaviť súvislosť medzi Ježišovou skúsenosťou s utrpením, smrťou, zmŕtvychvstaním a kresťanskou nádejou presahujúcou smrť. Objaviť posolstvo veľkonočného tajomstva v kresťanskej viere, ktorá dáva nádej presahujúcu smrť.

Afektívny cieľ: Vnímať skúsenosť s utrpením a bolesťou ako súčasť ľudského života. Vnímať sviatosť zmierenia a Eucharistie ako cestu od smrti k nádeji na večný život.

Psychomotorický cieľ: Reflektovať vlastnú skúsenosť s bolesťou. Rozvíjať postoj empatie k ľudskému utrpeniu.

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie • reflektovať svoj pohľad na ľudské utrpenie • vnímať skúsenosť s utrpením a bolesťou ako súčasť ľudského života • vie dať svoj pohľad na ľudské utrpenie do súvisu s biblickými textami o Jóbovi a kresťanským pohľadom na zmysel ľudského utrpenia v kontexte veľkonočných udalostí • reprodukovať biblický príbeh o vzkriesení Lazára • objaviť súvislosť medzi Ježišovou skúsenosťou s utrpením, smrťou, zmŕtvychvstaním a kresťanskou nádejou presahujúcou smrť • objaviť posolstvo veľkonočného tajomstva v kresťanskej viere, ktorá dáva nádej presahujúcu smrť • objaviť vo sviatosti zmierenia a Eucharistie posolstvo veľkonočného tajomstva v kresťanskej viere, ktorá dáva nádej presahujúcu smrť • z pohľadu kresťanskej nádeje vysvetliť vetu, že život je silnejší ako smrť • rozvíjať postoj empatie k ľudskému utrpeniu	Skúsenosť strachu, dôvery a nádeje Bože, kde si? (Jób) Smrť a nádej (vzkriesenie Lazára) Ježiš – silnejší ako smrť Sviatosť pomazania chorých ako priestor nádeje v situácii, kde pozemská nádej už končí
• je vnímavý pre existenciálnu skúsenosť so životom a smrťou a náboženskú hĺbkú ktorú spoznáva v živote druhých ľudí a v liturgii	

Rozvoj kompetencií:

komunikačné kompetencie:

Žiak

- konfrontuje sa s osobnou skúsenosťou strachu, dôvery a nádeje
- rozumie empatickej komunikácii

kompetencie k učeniu sa:

Žiak

- objavuje potrebu tvorivého učenia sa

sociálne a interpersonálne kompetencie:

Žiak

- objavuje kresťanské poslanstvo úcty k trpiacemu a umierajúcemu človeku
- uvedomuje si zmysel ľudského utrpenia v kontexte veľkonočných udalostí

existenciálne kompetencie:

Žiak

- objavuje kresťanské poslanstvo nádeje presahujúcej smrť

Prierezové témy:**Osobnostný a sociálny rozvoj:**

Žiak

- je schopný vnímať smrť ako súčasť života a je otvorený pre kresťanské poslanstvo nádeje

4. téma: SVEDECTVO NÁDEJE Kľúčové

pojmy: kresťania, kresťanské cirkvi

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Prostredníctvom modelových situácií zo života detí z rôznych cirkví, hľadať spoločné a rozdielne znaky s Rímskokatolíckou cirkvou.

Afektívny cieľ: Vnímať svedectvo nádeje v živote kresťanov z rôznych cirkví.

Psychomotorický cieľ: Vytvoriť projekt so stručným prehľadom kresťanských cirkví pôsobiach v našej krajine (regióne) a navrhnúť spoločnú angažovanosť pre dobro (sociálna oblasť). Osvojovať si postoj tolerancie, porozumenia a vzájomnej dôvery k ľuďom iných denominácií.

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie	rôzne veže v jednom meste kresťanské cirkvi pôsobiace v našej krajine (regióne)
• prostredníctvom modelových situácií zo života detí z rôznych cirkví, hľadať spoločné a rozdielne znaky s Rímskokatolíckou cirkvou • vnímať svedectvo nádeje v živote kresťanov z rôznych cirkví • vytvoriť projekt so stručným prehľadom kresťanských cirkví pôsobiach v našej krajine (regióne) a navrhnúť spoločnú angažovanosť pre dobro (sociálna oblasť) • osvojovať si postoj tolerancie, porozumenia a vzájomnej dôvery k ľuďom iných denominácií	miesta pre spoločné slávenie, prácu, a na- sadzovanie za ľudské práva a pokoj s kresťanmi iných cirkví

Rozvoj kompetencií:**komunikačné kompetencie:**

Žiak

- rozumie asertívnej komunikácii medzi jednotlivcami a kresťanskými spoločenstvami
- rozumie potrebe ekumenického dialógu
- osvojuje si vhodnú argumentáciu

kompetencie k učeniu sa:

Žiak

- objavuje potrebu tvorivého učenia sa

kompetencie k riešeniu problémov

Žiak

- hľadá spôsoby riešenia problému

kultúrne kompetencie:

Žiak

- váži si krásu kresťanských stavieb chrámov
- učí sa tolerancii

sociálne a interpersonálne kompetencie:

Žiak

- objavuje kresťanské posolstvo nádeje v živote kresťanov z rôznych cirkví

existenciálne kompetencie:

Žiak

- rozumie základným kresťanským životným postojom viery, nádeje a lásky, je pripravený angažovať sa pre ich rozvoj

Prierezové témy:

Multikultúrna výchova

Žiak

- je schopný vnímať vo svojom okolí inakosť iných denominácií a je schopný prijať túto skutočnosť

5. téma: PRAMEŇ NÁDEJE

Kľúčové pojmy: modlitba, Božia prítomnosť

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Jednoduchým spôsobom zdôvodniť potrebu modlitby pre duchovný rozmer človeka. Na modelových situáciách objaviť nádej zo života viery.

Afektívny cieľ: Vnímať potrebu stíšenia.

Psychomotorický cieľ: Cvičením stíšenia a meditácie vytvárať priestor pre stretnutie s Bohom v modlitbe.

Výkonový štandard	Obsahový štandard

Žiak vie • jednoduchým spôsobom zdôvodniť potrebu modlitby pre duchovný rozmer človeka • na modelových situáciách objaviť nádej zo života viery • vnímať potrebu stíšenia • cvičením stíšenia a meditácie vytvárať priestor pre stretnutie s Bohom v modlitbe	Modlitba – život v Božej prítomnosti Bože, si pri mne (Žalm 139) Boh – stred kresťanského spoločenstva
---	---

Rozvoj kompetencií:

komunikačné kompetencie:

Žiak

- je schopný sa stíšiť

sociálne a interpersonálne kompetencie:

Žiak

- buduje vzťah dôvery

existenciálne kompetencie:

Žiak

- rozvíja duchovné hodnoty
- rozumie základným druhom kresťanskej modlitby a základnému správaniu spojenému s modlitbou

Prierezové témy:

Osobnostný a sociálny rozvoj

Žiak

- vníma svoj duchovný rozmer
- je vnímavý pre sústredenie, stíšenie a načúvanie

5. Metódy a formy práce - stratégia vyučovania

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliada učiteľ na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kľúčových kompetencií žiakov. Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia.

Na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť možno využiť *motivačné metódy*, ako je *motivačné rozprávanie* (približovanie obsahu učenia), *motivačný rozhovor* (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov), *motivačný problém* (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému), *motivačnú demonštráciu* (vzbudenie záujmu pomocou umeleckého diela).

Expozičné metódy je potrebné využívať pri vytváraní nových poznatkov a zručností. Odporúča sa *rozprávanie* (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie), *vysvetľovanie* (logické systematické sprostredkovanie učiva), *rozhovor* (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie), *demonštračná metóda* (demonštrácia obrazov), *pozorovanie* (cieľené systematické vnímanie objektov a procesov), *manipulácia s predmetmi* (práca so symbolom, didaktická hra).

Významné miesto majú *problémové metódy*, ku ktorým patrí *heuristická metóda* (učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozbere problému, tvorbe a výbere možných riešení a vlastnom riešení) a *projektová metóda* (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého produktu).

Pre realizáciu cieľov sú dôležité *aktivizujúce metódy*, z nich je vhodná *diskusia* (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovanie za účelom riešenia daného problému), *filozofická diskusia* je efektívnym prostriedkom, ako vytvárať rovnováhu medzi vyučovaním zameraným na

prežívanie a vyučovaním zameraným na rozumové zdôvodňovanie viery, *situ- ačná metóda* (riešenie problémového prípadu reálnej situácie so stretom záujmov), *inscenačná metóda* (sociálne učenie v modelovej predvádzanej situácii, pri ktorej sú žiaci aktérmi danej situácie), *didaktické hry* (seberealizačné aktivity na uplatnenie záujmov, a spontánnosti), *koo- peratívne vyučovanie* (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny), *dramatizácia* (plánovaný dramatizovaný prednes hry, príbehu a pod.) *simulácia* (simulovanie, napodobňovanie životných situácií, aktivity, ktoré vyžadujú in- terakciu medzi skupinou žiakov a jednotlivcami), *kompozícia* (vypracovanie osnovy referátu, písomné rozvíjanie témy, príbehu a pod.), "A propos": konverzácia alebo iná spoločensky orientovaná interakcia, podľa rozprávania učiteľa, žiakov, návštevníka o najdôležitejších a najaktuálnejších témach zo života. Typické autentické rozhovory.

Fixačné metódy sú neoddeliteľnou súčasťou vyučovania, napr. metódy opakovania a precvičovania, (ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím hry AZ kvíz, domáce úlohy).

Žiaci počas hodín NV sedia v kruhu, aby si videli navzájom do tváre, aby sa vzájomne poznávali. Je to východisková pozícia, ktorá nie je cieľom, ale prostriedkom. Samozrejme, je možné aj iné usporiadanie priestoru v závislosti od metódy, ktorú učiteľ pre danú aktivitu zvolil.

Domáce úlohy (transfer) sa netýkajú písomného vypracovávania, ale konkrétnych jednoduchých cvičení či predsavzatí orientovaných na požadované správanie. Dôležitou súčasťou každej hodiny je rozdelenie sa s niekým so získanou skúsenosťou v bežnom živote.

6. Učebné zdroje

1. ročník

Učebnica: TOLNAYOVÁ, A. ČERVENOVÁ, M.: *Cesta lásky. Učebnica katolíckeho náboženstva pre prvý ročník základných škôl – východný a západný obrad.*

Pracovný zošit: Tolnayová, A.: *Cesta lásky, Pracovný zošit k učebnici katolíckeho náboženstva pre 1. ročník základných škôl.*

2.ročník

Učebnica: PRUŽINSKÁ, Ľ. : *Cesta dôvery. Učebnica katolíckeho náboženstva pre 2. ročník základných škôl – východný a západný obrad.*

Pracovný zošit: Pružinská, Ľ.: *Cesta dôvery. Pracovný zošit k učebnici katolíckeho náboženstva pre 2. ročník základných škôl.*

3.ročník

Učebnica: BAGINOVÁ, M.: *Cesta viery. Učebnica katolíckeho náboženstva pre 3. ročník základných škôl- východný a západný obrad*

Pracovný zošit: BAGINOVÁ, M.: *Cesta viery. Pracovný zošit k učebnici katolíckeho náboženstva pre 3. ročník základných škôl.*

4. ročník

Učebnica: BACIGÁL, P. – ŠTIBRANÁ, I.: *Poznávanie nádeje. Učebnica katolíckeho náboženstva pre štvrtý ročník základných škôl – východný a západný obrad.*

Pracovný zošit: BACIGÁL, P. – ŠTIBRANÁ, I.: *Poznávanie nádeje. Pracovný zošit k učebnici katolíckeho náboženstva pre 4. ročník základných škôl.*

7. Hodnotenie predmetu

Hodnotenie sa vykonáva podľa Internej smernice - Vnútny systém kontroly a hodnotenia žiakov. Vyučovací predmet náboženská výchova sa bude v 1. – 4. ročníku vyučovať podľa Inovovaného školského vzdelávacieho programu, hodnotenie predmetu - klasifikácia známkou.

Pri praktických aktivitách je vhodné slovné hodnotenie praktických zručností s dôrazom na samostatnosť a správnosť tvorby záverov z riešenia úloh. Optimálne je slovné hodnotenie so stručným komentárom k výkonu žiaka. Úroveň kombinovaných verbálnych, písomných, výtvarných, literárnych prejavov a komunikatívnych zručností je vhodné kontrolovať a hodnotiť prostredníctvom prezentácie projektov.